

Bruxelles, 14 noiembrie 2022
(OR. en)

14716/22

COPS 546
COHOM 139
CONUN 277
DEVGEN 203
CFSP/PESC 1540
CSDP/PSDC 772
RELEX 1521

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	14499/22
Subiect:	Concluziile Consiliului privind femeile, pacea și securitatea

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind femeile, pacea și securitatea, astfel cum au fost aprobate de Consiliu în cadrul reuniunii sale desfășurate la 14 noiembrie 2022.

CONCLUZIILE CONSILIULUI PRIVIND FEMEILE, PACEA ȘI SECURITATEA

1. Egalitatea de gen și drepturile omului fac parte din nucleul valorilor universale și constituie priorități de sine stătătoare integrate în toate politicile Uniunii Europene. Consiliul reamintește Concluziile sale privind femeile, pacea și securitatea (FPS) din 10 decembrie 2018, reafirmă valabilitatea Abordării strategice a UE privind FPS și se angajează să pună în aplicare pe deplin Planul de acțiune al UE privind femeile, pacea și securitatea 2019-2024. Este necesar să se abordeze noile aspecte și provocări care au apărut. Punerea în aplicare deplină a angajamentelor prevăzute în Agenda privind FPS este la fel de relevantă ca oricând în contextul geopolitic actual și în contextul de securitate în schimbare, aflat în centrul păcii și securității, astfel cum s-a stabilit în Rezoluția 1325 (2000) și în rezoluțiile ulterioare.
2. Consiliul sprijină propunerea secretarului general al ONU din raportul său intitulat „Agenda noastră comună” de a stabili o nouă agendă pentru pace, care ar include valorificarea Agendei existente privind FPS pentru a plasa femeile și egalitatea de gen în centrul păcii și securității.
3. Consiliul subliniază importanța politică a Agendei privind FPS și salută integrarea acesteia în diferite politici și planuri de acțiune ale UE de la adoptarea concluziilor Consiliului din 2018. În acest sens, Comisia Europeană a adoptat Strategia UE privind egalitatea de gen 2020-2025 și Planul de acțiune al UE pentru egalitatea de gen (GAP) III „O agendă ambițioasă pentru egalitatea de gen și emanciparea femeilor în acțiunile externe ale UE” 2021-2025, salută prin concluziile președinției din 16 decembrie 2020. Consiliul invită Înaltul Reprezentant și Comisia să raporteze cu privire la acțiunile întreprinse și la lecțiile învățate în punerea în aplicare a angajamentelor privind FPS în raportarea cu privire la diferitele politici și planuri de acțiune și va trage concluzii operaționale pentru a accelera acțiunile în acest sens.

4. Consiliul este preocupat de efectul disproporționat pe care conflictele armate continuă să îl aibă asupra femeilor și fetelor din întreaga lume, precum și de prevalența violenței sexuale și bazate pe gen, inclusiv a violenței sexuale legate de conflicte, atât offline, cât și online. Consiliul își va intensifica eforturile de prevenire și combatere a violenței sexuale și bazate pe gen în vederea asigurării tragerii la răspundere depline și a combaterii impunității și va încuraja toate părțile interesate să se alătore acestui efort colectiv. Consiliul subliniază că UE va aplica o abordare coordonată în ceea ce privește atenuarea riscurilor și prevenirea tuturor formelor de violență sexuală și bazată pe gen și se va asigura că răspunsurile sunt axate pe victime și supraviețuitori și sunt sensibile la traume, inclusiv prin accesul la servicii de sănătate sexuală și reproductivă, precum și prin sprijin psihologic și în materie de sănătate mintală. Consiliul își reiterează angajamentul ferm de a respecta dreptul internațional al drepturilor omului și dreptul internațional umanitar și de a pune capăt impunității pentru crimele internaționale, în special atunci când violul este utilizat ca armă de război.

5. UE își menține angajamentul cu privire la promovarea, protecția și exercitarea tuturor drepturilor omului și punerea în aplicare deplină și eficace a Platformei de acțiune de la Beijing și a Programului de acțiune al Conferinței Internaționale pentru Populație și Dezvoltare (CIPD), precum și a rezultatelor conferințelor privind revizuirea acestora și își menține angajamentul privind sănătatea sexuală și reproductivă și drepturile aferente (SRHR), în acest context. În acest sens, UE își reiterează angajamentul față de promovarea, apărarea și exercitarea dreptului fiecărei persoane de a avea control deplin asupra aspectelor legate de sexualitatea sa și de sănătatea sa sexuală și reproductivă și de a hotărî în mod liber și responsabil cu privire la aceste aspecte, fără discriminare, coerciție sau violență. UE subliniază în plus necesitatea accesului universal la informații și la o educație cuprinzătoare, de calitate și la un preț accesibil în materie de sănătate sexuală și reproductivă, inclusiv la o educație cuprinzătoare în materie de sexualitate, precum și la servicii de asistență medicală.

6. Consiliul își exprimă îngrijorarea cu privire la regresul la nivel mondial în ceea ce privește exercitarea deplină și în condiții de egalitate a drepturilor omului de către femei și fete și cu privire la scăderea securității și a siguranței pentru femei și fete. Consiliul condamnă intensificarea represaliilor, a violenței, a amenințărilor și a atacurilor împotriva femeilor și fetelor, atât offline, cât și online, care vizează în special femeile apărătoare ale drepturilor omului, jurnalistele, femeile implicate în consolidarea păcii, organizațiile conduse de femei, femeile active din punct de vedere politic, femeile sindicaliste, femeile afectate de strămutări și migrații forțate, precum și toate celelalte femei și fete aflate în situații afectate de conflicte și de criză, în special în Afganistan, Columbia, Etiopia, Myanmar, Sudan, Siria și Yemen. Consiliul încurajează Înaltul Reprezentant, ambasadorul SEAE pentru gen și diversitate și statele membre să intensifice colaborarea cu alte organizații internaționale, regionale și locale, precum și cu societatea civilă, inclusiv cu organizațiile pentru drepturile femeilor, apărătoarele drepturilor omului și femeile implicate în consolidarea păcii, în vederea abordării acestor tendințe.
7. Consiliul își reiterează apelul la consolidarea participării depline, egale și semnificative a femeilor și fetelor la prevenirea și soluționarea conflictelor pe parcursul întregului ciclu al conflictului și a rolului de lider al acestora în acest proces, inclusiv în ceea ce privește medierea formală și informală, gestionarea crizelor, consolidarea și menținerea păcii, negocierile de pace, demobilizarea, dezarmarea și reintegrarea, reforma sectorului de securitate și alte procese de redresare și reconstrucție. Consiliul reamintește angajamentul său de a sprijini participarea egală, deplină, efectivă și semnificativă a femeilor și a tinerilor, în toată diversitatea lor, inclusiv în toate sferele vieții publice și politice, în conformitate cu Planul de acțiune al UE privind drepturile omului și democrația 2020-2024. O creștere substanțială a rolului de lider al femeilor și a participării acestora la toate aspectele păcii și securității este necesară nu numai în interesul drepturilor omului și al egalității de gen, al guvernantei favorabile incluziunii și al coeziunii sociale, ci și pentru soluționarea durabilă a conflictelor și a crizelor.

8. Organizațiile societății civile, organizațiile conduse de femei, femeile apărătoare ale drepturilor omului și femeile implicate în consolidarea păcii joacă un rol vital în realizarea schimbării și a angajamentelor din cadrul Agendei privind FPS. Acestea se confruntă adesea cu amenințări specifice la adresa securității, intimidări și hărțuiri și merită să fie recunoscute, sprijinite și protejate. Consiliul subliniază importanța unei cooperări strânse cu organizațiile societății civile pentru punerea în aplicare a angajamentelor privind egalitatea de gen și a celor din cadrul FPS, precum și pentru realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD-uri). Acesta apreciază rolul esențial al societății civile, al organizațiilor de femei de la nivel local, al persoanelor implicate în consolidarea păcii și al apărătorilor drepturilor omului prin implicare, consultare și participare activă, inclusiv în context umanitar și de criză. În acest sens, Consiliul invită Comisia, Înaltul Reprezentant, statele membre, reprezentanții speciali ai UE, trimișii speciali ai UE și alți reprezentanți ai UE să își consolideze în continuare cooperarea și consultarea cu organizațiile societății civile, inclusiv cu organizații conduse de femei, pentru a asigura egalitatea de gen și capacitatea femeilor și a fetelor. Consiliul încurajează statele membre să includă organizații ale societății civile conduse și axate pe femei în elaborarea politicilor și a proiectelor, precum și în punerea în aplicare, monitorizarea și evaluarea Agendei privind FPS.
9. Impactul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei asupra tuturor femeilor și fetelor este extrem de îngrijorător, iar dovezile tot mai mari de violență sexuală și bazată pe gen, inclusiv ca tactică de război utilizată de forțele armate ruse, precum și de entități paramilitare controlate de forțele armate ruse sunt extrem de alarmante. În acest context, Comisia internațională independentă de anchetă privind Ucraina a statuat că în Ucraina au fost comise crime de război. Consiliul subliniază necesitatea de a asigura tragerea la răspundere deplină pentru infracțiunile sexuale și cele bazate pe gen. Este extrem de important să se garanteze o abordare care să țină seama de dimensiunea de gen, să fie centrată pe supraviețuitori și sensibilă la traume în toate eforturile de răspuns la războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și anume în ceea ce privește răspunsul umanitar, răspunsul la criză și eforturile de pace, securitate și reconstrucție pe termen mai lung. Consiliul salută și sprijină eforturile Ucrainei de a pune în aplicare cel de al doilea plan național de acțiune privind FPS 2021-2025.

10. Represiunea violentă în curs din Iran împotriva protestatarilor, inclusiv a femeilor și a copiilor, evidențiază, de asemenea, caracterul urgent al Agendei privind FPS și ne impune să oferim sprijinul nostru. Drepturile femeilor și fetelor din Iran trebuie respectate și protejate, iar participarea deplină, egală și semnificativă a acestora la viața publică, inclusiv la procesul decizional, trebuie asigurată. Consiliul se așteaptă ca autoritățile iraniene să respecte principiile consacrate în Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (PIDCP), la care Iranul este parte, în special prin respectarea dreptului la nediscriminare și a dreptului egal al bărbaților și femeilor la exercitarea drepturilor civile și politice, garantate în temeiul PIDCP. În plus, Consiliul solicită autorităților iraniene să elibereze toți protestatarii non-violenți, să asigure respectarea garanțiilor procedurale pentru toți deținuții și să ofere claritate cu privire la numărul de decese și arestări.
11. Deteriorarea situației femeilor și fetelor în Afganistan continuă să reprezinte un motiv serios de îngrijorare. Consiliul condamnă restrângerea sistematică de către talibani a drepturilor omului ale femeilor și fetelor și a libertăților fundamentale ale acestora. Consiliul solicită eforturi specifice și substanțiale din partea Înaltului Reprezentant, a Comisiei și a statelor membre în vederea abordării situației și a asigurării participării femeilor afgane la dialogurile în materie de politici privind Afganistanul. Consiliul recunoaște importanța inițiativelor vizând promovarea Agendei privind FPS, cum ar fi instituirea Forumului liderelor afgane facilitat de UE în această privință.

12. Agenda privind FPS este esențială pentru provocările contemporane în materie de pace și securitate la nivel mondial. În acest sens, Consiliul subliniază că conflictele armate, precum și provocările noi, emergente și din ce în ce mai complexe în materie de securitate, cum ar fi schimbările climatice, insecuritatea alimentară, deficitul de apă și de alte resurse naturale, pandemiile, inclusiv impactul pandemiei de COVID-19, provocările energetice, terorismul, criminalitatea organizată, migrația și strămutarea forțate, traficul de persoane, riscurile asociate cu tehnologiile emergente și disruptive și amenințările hibride, inclusiv atacurile cibernetice și dezinformarea, au un impact disproporționat asupra femeilor și fetelor și au dus la o deteriorare generală a poziției femeilor, cu consecințe negative asupra exercitării depline a drepturilor omului în cazul femeilor și fetelor la nivel mondial. UE și statele sale membre se angajează să încerce să înțeleagă dimensiunile de gen ale riscurilor de securitate și să acționeze cu privire la acestea, în vederea evitării exacerbarii vulnerabilităților, dar și a descoperirii de noi puncte de intrare pentru promovarea egalității de gen, îmbunătățirea rezilienței și susținerea păcii. Este esențial să se asigure că orice răspuns se bazează pe:

- o analiză de gen a cauzelor, consecințelor și implicațiilor politice, utilizând statistici de gen bazate pe date defalcate în funcție de sex, vârstă și handicap, pentru a asigura un răspuns mai eficace, mai favorabil incluziunii și mai durabil;
- participarea deplină, egală și semnificativă a femeilor în toate etapele ciclului conflictului;
- prevenirea violenței bazate pe gen și protecția împotriva acesteia;
- o conducere generală favorabilă incluziunii și care ia în considerare dimensiunea de gen în politică și în procesul decizional în materie de securitate în general.

13. Consiliul subliniază necesitatea de a da curs angajamentelor asumate în ceea ce privește integrarea FPS în Busola strategică și în Conceptul din 2020 privind medierea păcii de către UE și Orientările UE privind medierea, precum și de a continua eforturile întreprinse pentru promovarea și asigurarea unei perspective de gen și a angajamentelor privind FPS în dezvoltarea conceptului de stabilizare al UE și a Pactului privind PSAC civilă 2.0. Consiliul subliniază angajamentul său de a crește numărul femeilor în toate funcțiile, inclusiv în posturile de conducere. În plus, Consiliul recunoaște necesitatea de a integra pe deplin FPS în ambii piloni ai Instrumentului european pentru pace. Acțiunea externă a UE ar trebui să contribuie în mod activ la realizarea drepturilor omului în cazul femeilor și fetelor, inclusiv la prevenirea violenței sexuale și bazate pe gen legate de conflicte.
14. Consiliul reamintește necesitatea de a asigura integrarea perspectivei de gen, expertiza și punerea în aplicare a Agendei privind FPS în misiunile și operațiile PSAC, de a spori conștientizarea situației și de a îmbunătăți măsurile preventive și de protecție, precum și planificarea generală, desfășurarea, urmărirea, monitorizarea și evaluarea misiunilor și operațiilor. Acest lucru este în conformitate cu Strategia și Planul de acțiune pentru consolidarea participării femeilor la misiunile civile ale PSAC 2021-2024. Consiliul invită instituțiile UE și statele membre să se asigure că misiunile și operațiile PSAC promovează și mai mult egalitatea de gen, concentrându-se, de asemenea, pe participarea deplină, egală și semnificativă a femeilor în toate funcțiile civile și militare ale PSAC, inclusiv poziții de conducere. Ar trebui încurajată o conducere care să ia în considerare dimensiunea de gen, prin consolidarea expertizei în materie de gen în cadrul structurii SEAE de gestionare a PSAC, inclusiv în cadrul structurilor militare ale Uniunii. Consiliul invită UE și statele sale membre să consolideze rețeaua de consilieri în domeniul drepturilor omului și al egalității de gen în cadrul misiunilor și operațiilor PSAC, în conformitate cu angajamentul asumat în cadrul Busolei strategice a UE pentru 2023. Consiliul solicită aplicarea continuă a unei politici de toleranță zero, bazate pe prevenire, pentru toate formele de exploatare, abuz și hărțuire sexuală comise de personalul UE sau de personalul desfășurat în cadrul misiunilor și operațiilor PSAC, precum și de comandanți/manageri, contractanți și parteneri. Acesta încurajează UE și statele sale membre să abordeze în continuare aceste chestiuni în cadrul următorului pact privind PSAC civilă.

15. De asemenea, Consiliul ia act de faptul că punerea în aplicare a întregii Agende privind FPS rămâne o prioritate-cheie pentru parteneriatul strategic UE-ONU privind operațiile de pace și gestionarea crizelor, astfel cum a fost aprobat în concluziile sale din 24 ianuarie 2022, precum și pentru parteneriatele cu alte organizații internaționale și regionale, cum ar fi OSCE, NATO și Uniunea Africană. Acesta solicită intensificarea eforturilor de accelerare a operaționalizării angajamentului comun UE-ONU privind FPS, cu acordarea unei atenții deosebite protecției apărătoarelor drepturilor omului și a femeilor implicate în consolidarea păcii împotriva represaliilor, amenințărilor și violenței. Consiliul încurajează UE și statele sale membre să adopte în mod sistematic o abordare care să ia în considerare dimensiunea de gen și să integreze o perspectivă și o analiză de gen, precum și participarea femeilor la toate acțiunile externe ale UE, inclusiv la toate acțiunile PESC/PSAC, civile și militare, precum și la dialogurile politice, dialogurile privind drepturile omului și parteneriatele internaționale.
16. Consiliul își exprimă aprecierea pentru mandatul și activitatea ambasadorului SEAE pentru gen și diversitate în vederea integrării în continuare a angajamentelor privind FPS în acțiunile UE. În acest scop, Consiliul subliniază necesitatea ca UE și statele sale membre să aplice abordări care să ia în considerare dimensiunea de gen în toate eforturile care vizează prevenirea și soluționarea conflictelor, negocierile de pace, securitatea, consolidarea păcii, menținerea păcii, răspunsul umanitar, precum și ajutorul, redresarea și reconstrucția statelor afectate de conflicte, inclusiv procesele justiției de tranziție, și să asigure participarea deplină, egală și semnificativă a femeilor la aceste procese. Consiliul invită Comitetul politic și de securitate (COPS) să analizeze modul în care Agenda privind FPS poate fi integrată în mod sistematic în toate dialogurile politice și de securitate.

17. Consiliul subliniază că este important ca SEAE, inclusiv Statul-Major al UE, serviciile Comisiei și statele membre să dezvolte și să facă schimb de bune practici privind indicatorii care iau în considerare dimensiunea de gen în ceea ce privește responsabilitatea, datele defalcate în funcție de sex și vârstă și analiza de gen în toate programele, în finanțarea și în acțiunile PSAC legate de pace și securitate, pentru a fi în măsură să urmărească și să monitorizeze progresele înregistrate și să susțină drepturile omului în cazul femeilor și să promoveze Agenda privind FPS. În acest sens, reamintește rolul Grupului operativ al UE privind FPS ca forum important pentru schimburi și parteneriate între instituțiile UE, statele membre și societatea civilă și invită UE și statele sale membre să utilizeze sinergiile cadrelor internaționale de monitorizare și măsurare a impactului, după caz.
18. Consiliul își menține angajamentul deplin de a asigura punerea în aplicare a întregii Agende privind FPS și va continua să urmărească această chestiune.
-